

Domnului **Nicolae Timofti**,
Președintele Republicii Moldova

Domnului **Marian Lupu**,
Președintele Parlamentului Republicii Moldova

Domnului **Vladimir Filat**,
Prim-Ministrul Republicii Moldova

SCRISOARE DESCHISĂ

Consiliul Național al Monumentelor Istorice de pe lângă Ministerul Culturii se adresează Domniilor Voastre pentru a Vă atenționa și sesiza în legătură cu procesul intens de distrugere și degradare la care este supus, în ultimele decenii, Centrul istoric al Chișinăului, în pofida statutului său de monument protejat de stat de categorie națională. Atragem atenție doar la ultimele două cazuri intrate în vizorul opiniei publice:

1. Contrar prevederilor Legii privind ocrotirea monumentelor și deciziilor repetate ale Consiliului Național al Monumentelor Istorice, distrugerea Casei fraților Parhomovici, renumiți istorici basarabeni de la finele sec. XIX și începutul sec. XX, edificiu cu statut de monument protejat, situat pe str. A.Șciusev, 67.

2. În același context, este ilegală construirea unui bloc locativ cu multe etaje în zona nemijlocită de protecție de gradul „0” a unui monument ecleziastic de importanță națională situat în partea veche medievală, moldovenească, a orașului, pe locul amplasării de altădată a celei mai vechi și celebre piețe comerciale din secolul al XVII-lea, piață care, precum se știe, a determinat configurarea structurii radiale concentrice stradale a părții vechi a orașului și a impulsionat dezvoltarea și devenirea în Evul Mediu a Chișinăului ca oraș (str. Piața Veche 10). Această încălcare cinică, cu bună știință, a prevederilor legislației R. Moldova din domeniul protejării patrimoniului cultural, a dus deja la distrugerea pe mari porțiuni a unor importante vestigii arheologice: beciuri și hrube medievale de sec. XVI-XVIII, oase umane provenite din cimitirul alăturat vechii biserici moldovenești, refăcută în 1804 în biserică armeană, ceramică și alte artefacte de cultură materială, mărturii inestimabile necercetate ale civilizației noastre medievale urbane. Cu atât mai simptomatic este faptul că blocul locativ cu 10 niveluri care distruge imaginea istorică a pieței este de o îndoielnică ținută artistică și utilitate funcțională pentru centrul istoric protejat, nu este avizat, precum prevede legislația în vigoare de Ministerul Culturii și nu are autorizație de construire, eliberată de Primărie. Aceste încălcări ale legislației în vigoare ne fac să constatăm încă o dată că nu sunt respectate nici prevederile legislației naționale în domeniul protejării patrimoniului cultural istoric, nici obligațiile asumate de țara noastră prin ratificarea convențiilor internaționale din domeniul patrimoniului cultural.

În aceste condiții, patrimoniul cultural istoric al capitalei este distrus treptat, în timp ce statele din jurul nostru își fortifică această moștenire, valorificând-o plenar în procesul dezvoltării sociale. Solicităm sprijinul Domniilor Voastre în clarificarea circumstanțelor comiterii acestor fărâdelegi, care au dus și duc în continuare la pierderii recuperabile ale patrimoniului nostru cultural național.

Mariana Șlapac, dr.habilitat în arhitectură,
Vicepreședinte al Academiei de Științe,

Președinte al Consiliului Național al Monumentelor Istorice
Sergius Ciocanu, dr. în arhitectură,
vicepreședinte al Consiliului Național al Monumentelor Istorice,
Ministerul Culturii
Eugen Bâzgu, Om Emerit, arhitect,
secretar al Consiliului Național al Monumentelor Istorice,
Ministerul Culturii
și încă 11 oameni de știință

Sursa: revista „Natura”, mai 2012